

CATALUNYA SOCIAL

Òrgan d'ACCIÓ SOCIAL POPULAR

Any XIII. Núm. 664

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

26 maig 1934

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Redacció i Administració
Carrer del Pi, 12, primer

Telèfon 21160
BARCELONA

Cal acabar l'agitació social

Un observador imparcial dels moviments socials dels nostres dies a casa nostra, haurà d'arribar forçosament a la conclusió que en ells no compten els interessos dels obrers i, en canvi, són provocats de cara a altres interessos inconfessables, en la seva major part. Un petit balanç fet arran de cada conflicte ens portaria el convenciment de com el benestar obrer n'ha patit, deixant, a més, un ròssec de misèria i de manca de pa que pot durar molts mesos. La persistència quasi endèmica de determinades vagues; l'esclat d'altres per motius fins ara existents, però no discutits, com la mateixa "Ràdium", etc., ens fan pensar netament que, en el fons de tot, hi ha forces revolucionàries que, obeint Déu sap quin mal disseny, fan el possible per a fer trontollar la nostra vida del treball i fer cada dia més difícil tant la seguretat social com el crèdit i la prosperitat de les nostres deus de vida.

A casa nostra ens arriba ja la competència, no solament dels països estrangers als quals fins ara en moltes coses havíem arribat a superar, sinó d'altres regions de dins Espanya mateix, posant-nos aquí les mercaderies manufacturades en condicions d'impossible competència per la nostra indústria (el ram de metallúrgia ens ho diria prou!); el nostre port resulta ja el més car de la Península i un dels més cars del món, i hi arriben cada dia menys vaixells, en conseqüència; etc. I no dubtem que de tot això en correspon bona part de culpa a l'agitació revolucionària portada per aquest monstre sinistre de la F. A. I., els dirigents de la qual no tenen un dit de consciència del mal que fan o esdevenen monstres obstinats en la desfeta del nostre país.

Mentre no acabem amb aquesta gent que viu a l'esquena dels obrers, que els treu el pa de les mans sota forma de reivindicacions falses, que no dona mai la cara, però que es posa en tot, que no adopta les formes legals sinó quan li convé i prou, que obra constantment en la violència i en la clandestinitat, no arribarem a normalitzar les coses. I quan vulguem, potser ja no hi serem a temps,

Però, ¿qui s'ha proposat dins Catalunya combatre aquests elements i sotmetre'ls a la llei? Fa pocs dies que un grup d'aquests elements visitaren el President de la Generalitat. No sabem el resultat de l'entrevista, encara que sembla que va ésser negatiu pels fins que els faistes es proposaven. Però el sol fet de poder ésser admesos a belligerància ¿no significa ja alguna cosa? Tenen els sindicats clausurats, prediquen l'odi a la llei i la guerra a l'Estat (és a dir, a l'autoritat); no acaten cap disposició del poder, resten al marge de la nostra civilització; i ¿com aquesta gent ha pogut ésser rebuda per una autoritat i fins s'ha pogut parlar que han pretès tractar amb ella com de potència a potència i no pas com a ciutadans que volen viure al marge de la llei, davant l'actitud dels quals solament existeix una qüestió d'ordre públic, i prou?

Els nostres obrers no defensaran la seva causa ni atendran les seves necessitats mentre aquests agitadors professionals, venuts sempre al millor postor, els barrin el pas. I aquests agitadors no desapareixeran fins el dia en què l'autoritat ocupi el lloc que li correspon i enquadri tots els ciutadans dins la llei encara que siguin els agitadors de la F. A. I!

La bella Camila

PER JORDI ARNAU

Cara-rodó, calb, patilles grises, sense bigoti, afaitat del dia, no gaire alt, panxudet per mor de la vida sedentària... no cal cap altre senyal: és el porter de cal marquès dels Pons.

Surt d'una casa del Passeig de Gràcia i entra a una altra de tres-centes passes més amunt. N'hi ha per fer esbufegar un porter que sempre seu. I li han dit:

—Immediatament, urgentíssim, a les mateixes mans de donya Obdúlia, res d'intermediaris.

Ring... Ring... Una cambrera obre la porta.

—No vinc per tu, mocosa; per si no ho saps sóc el marquès dels Pons i vull veure donya Obdúlia en persona, m'enténs?

—Feu més goig posat a la porta amb el leviton gris... prou que us conec de passar... Ramon, crec que us diuen. Entreu en aquesta saleta, asseieu-vos, espereu i tingueu paciència, molta paciència si us fan esperar.

—Digues-li que m'han dit: "Immediatament, urgentíssim, a les mateixes mans de donya Obdúlia."

—I jo us dic que tingueu molta calma i que ja podeu passar el rosari, si en veniu de mena.

Hauria tingut temps de passar els misteris de goig i de dolor i ja fóra al quart misteri de glòria quan es va presentar donya Obdúlia. Acatament fins a tocar de nas a la catifa... presentació d'una targeta amb la mà enguantada.

—Espera resposta?

—Res no m'ha dit, senyoreta.

—Pot retirar-se.

Ring... Ring... Altre acatament... La porta s'obre i es tanca. Donya Obdúlia llegeix:

"Grans novetats, t'espero a les set, hi haurà tiora. Et besa la teva = Emília."

Som a casa la marquesa dels Pons. A la deliciosa saleta de confiança hi ha reunides quatre senyores, joves totes quatre. Res de solemnitats, ni compliments... és una reunió íntima, al voltant d'una tauleta. Sobre d'ella una safata de plata, a la safata el cos del delict: una arracada, dibuix d'última moda i de mà d'artista... perles i maragdes en combinació muntades sobre plata, pel que sembla.

Parla la marquesa:

—El cas s'ho val i no tenia espera. ¿Coneixeu això?

Respon un chor de tres veus:

—De la bella Camila!

—No li traguem mots. Potser més que bella rum-bosa i orgullosa, la senyora del doctor Camil Caminal. Cal que sapigueu tota la història. ¡El que he

treballat en tres dies! Ara els fa justos que en el ball d'aquí mateix li va caure a terra aquesta andròmina. La vaig haver mentre jo dansava per un prodigi d'acrobatisme. Crec que ningú ho va atalaiar. Visites a can Carreras i a can Cabot. No pas jo; tercera persona de confiança. Examen minuciós amb radiacions ultravioletes, segons m'han dit. Tot fals: maragdes i perles i platí; dues-centes de montura, tot plegat.

Grans rialles.

Donya Obdúlia insinua:

—Això no vol dir que el doctor no les hagi pagades per bones: cinquanta mil pessetes, poso per cas. Em sembla que aquest senyor no s'hi fixa gaire en aquestes coses. ¡Té tanta feina a la seva clínica!

—O potser perquè no en té prou. Ara jo pregunto: Què fer?

—Caldrà fer una obra bona.

—Digues, Obdúlia, el teu parer.

—Cal advertir el doctor, per si no fos combinació de tots dos. Ensem cal tornar la peça al seu amo.

—Qui posa el picarol al gat?

—Jo mateixa, si voleu. La joia anirà dins un paquet amb una tarja, anònima, per suposat, que digui: "Doctor! Joies de quincalla no val!!"

Més rialles. La solució la troben enginyosa, espertant. Totes fan profecies:

—Hi haurà crits!

—I tremolines!

—I sang i tot! Qui sap!

Som a casa el doctor Camil Caminal. Fem la presentació. El doctor Caminal és una eminència de la cirurgia. La fama se l'ha guanyada a pols, treballant. Hereu d'una fortunassa del seu pare, tenia dues manies: la clínica i la muller. Volia que fos dit que la seva clínica era com la millor del món. Això és cosa que amb diners es pot fer. Volia que la seva esposa enlluernés els cercles elegants. Ella tenia prou esperit i prou talent i prou bellesa per a complaure el marit, si el marit no estrenyia el puny. Si venia el cas, ella sabia la manera de fer lluir cinquanta mil pessetes, en joies, en randes, en sedes, en pells. Mentre ell no se li arronsés, rai!

El doctor Caminal se sentia feliç. Era l'as dels cirurgians i l'as dels marits. Què li mancava? Ell mai no acompanyava la muller, però en sentia parlar

BIOSER FORTIFICA

Una floreta antifranciscana

PER R. RUCABADO

Estimo el carrer Nou de Sant Francesc. Via recta, quieta i recollida de la ciutat vella, pacífic carrer que mena al mar. Fins al dia 30 del passat mes d'abril ha estat el seu nom l'últim record de l'estada de Sant Francesc d'Assís a Barcelona. Conduïx a l'indret, antany sorral fora ciutat, on sojornà i dormí el Poverello, a l'indret des d'on, descobert i honorat pels consellers i els prohoms, beneí Barcelona, aquesta nostra ciutat ingrata que va deixar incendiar i enderrocar el monestir bellíssim, i anorrear-se el record viu del seu seràfic hoste. Fa alguns anys gratuïtament va esborrar-se el nom del carrer del Dormitori de Sant Francesc, sense necessitat, perquè Josep Anselm Clavé nasqué al carrer Ample, i era aquest i no l'altre el carrer que havia de mudar de nom en tot cas. Però ara el nom de Sant Francesc ja totalment esborrat queda de la toponímia urbana, des del dia primer del present mes, diada socialista, en la qual li fou canviat el nom en carrer del *Primer de Maig*. ¿A què ve, tothom dirà, aquest canvi en un carrer tan típic de la ciutat vella, que du nom secular i que recorda pàgines venerables de la història ciutadana? ¿Perquè, si tant volien, no imposar el bateig socialista a algun carrer, com tants, recent i sense història, de l'Eixample o de les barriades? És que la virtut del carrer Nou de Sant Francesc era que feia segles que se'n deia carrer Nou, i unia a la gràcia del Seràfic Patró la gràcia d'aquesta secular novetat; carrer que feia almenys dos-cents anys que era nou i jove. Dos-cents anys que feia memòria als barcelonins del Patriarca que set centúries enrera, a comptar des d'avui, habità aquells barris.

¿Per què i a profit de qui la infausta mudança del nom de pau en nom de revolució? Tot seguit ho sabrem, només que en passant-hi i adonar-nos que un dels grans casals d'aquella estreta via, el que fa cantonada al carrer d'en Rull, és ara domicili oficial de la Unió General de Treballadors, central del socialisme a Barcelona, seu de la Unió Socialista de Catalunya i "Casa del Poble". De seguida es veu a qui ha fet nosa Sant Francesc. De seguida es veu qui ha estat l'interessat en el bateig laic i socialista i en l'expulsió del nom franciscà. Han esborrat un nom venerable els qui res no veneren, un nom històric els qui neguen la història i neguen les tradicions, la ciutat i la pàtria. Han esborrat el nom del sant més popular i més amic del poble, el sant típic de la fraternitat i dels pobres, i són els falsaris de la fraternitat i emmetzinadors del poble, els qui l'han tret. És una altra delicadesa que devem a la rancúnia anticristiana dels socialistes: és una gesta refinada, una veritable *floreta antifranciscana*.

Tot el socialisme està contingut en aquest gest barbre. Per a la secta no hi ha pàtria, religió ni història; no hi ha virtut ni santedat. Comencen i acaben per aplanar tota elevació i tota delicadesa, deixant l'ànima *tamquam tabula rasa*. La seva tàctica i la seva força resideixen a no saber res de res, del món de l'esperit, i pitjor que no saber: *no voler saber* res de res. S'aguanta el socialisme sobre la ig-

norància sistemàtica i voluntària de la naturalesa espiritual de l'home, i dels seus sentiments i aspiracions. Diuen que es governen per la ciència, però la ciència d'ells és orba, mutilada, indocumentada. No és tal ciència, sinó ignorància voluntària. Si els parlen de Jesucrist us diran que no ha existit, i si llavors els parlen de Sant Francesc, i els pregunten si Sant Francesc ha existit o no, us diran que no en volen saber res ni de Sant Francesc ni dels sants. Apartaran el cap i allunyaran els ulls de la superabundància de proves positives, històriques i científiques, de documents humans i proves naturals, i de tota il·lustració palpable del fet social de la santedat. Ells no accepten els sants perquè són la prova de l'existència de Crist, i davant de Crist i dels sants l'actitud dels socialistes és l'abstenció intel·lectual, abstenció covarda, vergonyosa i culpable, perquè tanquen voluntàriament els ulls a la raó, a la veritat i a la ciència, que amb proves positives els planta als ulls i als sentits el món espiritual, l'esfera sobrenatural, que neguen i reneguen. Aquests materialistes tenen el gran terror de la veritat i de la ciència, perquè quan es veuen obligats a reconèixer l'existència del món de l'esperit, cau per la base tot el seu sistema i s'enfonsa el socialisme i la seva obra.

L'atemptat socialista contra Sant Francesc perpetrat en el canvi de nom d'aquest carrer barceloní, revela tota la malícia, tota la insuficiència, i al mateix temps tota la hipocresia de la secta. ¿Quin amor als obrers i als pobres serà aquest, si els que parlen s'afanyen a apartar el nom del sant més amic dels pobres, del sant més popular i amic del poble? Què volen dir els socialistes amb aquest gest? ¿Que Sant Francesc era *burgès*? ¿O potser que era *feixista*? Aquest nou sofisma que hem vist néixer i créixer entre nosaltres: la persecució contra tot ço que no els és grat acusant-ho de *feixista*, dóna la valor de la calúnnia general contra l'ordre cristià que qualifiquen i combaten per *burgès*. Però convé fixar-se, perquè hom s'hi fixa massa poc, en la remarcable nota: que els socialistes persegueixen amb ràbia i rancúnia preferent ço que és menys *burgès*, menys materialista, ço que és més elevat i més digne. ¿Quantes vegades ho hem denunciat des d'aquestes planes! Els que tant criden i s'esgargamellen contra el capital i el capitalisme i l'imperialisme del diner, quan surten al carrer armats no són pas els Bancs ço que assalten ni els palaus i casinos dels rics i dels explotadors ço que incendien, sinó esglésies i convents, i molt més que els milionaris i els paràsits empaiten i persegueixen els qui han fet vot de pobresa. És a dir, l'odi major del socialisme va contra aquells que dins l'ordre *burgès* (acceptem per un moment la seva nomenclatura) són menys *burgesos*, menys addictes al capital, més lluny n'estan i menys se n'aprofiten. Aquesta tarda jo em trobava a una població industrial no gaire lluny de Barcelona. M'han ensenyat una de les darreres proeses dels socialistes d'allí. Una capelleta a un recó pacífic d'un carrer humil, primer bombardejada amb projectils de quitrà que deixaren a l'entorn les més fastigo-

ses taques. Després la imatge fou arrencada violentament i destruïda pels sectaris. ¿De qui era aquella imatge; el retrat d'un burgès, d'un escarceller d'aquells presidis anomenats fàbriques, el retrat d'un xuclador de sang del poble, d'un milionari explotador, d'un fabricant, d'un paràsit capitalista? No. Era una humil i antiga imatge de la Mare de Déu...

De la Casa del Poble de l'actual carrer del Primer de Maig, (quin altre poema, aquesta nomenclatura, la festa llobrega i revolucionària, aturada del treball en nom de l'odi, que tal és la història de la *pasqua revolucionària*, sabotatge de la significació mística de la primavera cristiana) hi entraven i sortien obrers en regular nombre. Les seccions sindicals de la U. G. T. tenen allí la seva central. Allí es discuteixen bases de treball, condicions, salaris, però no pacíficament com els cristians estan ensenyats a discutir totes les coses discutibles d'aquesta vida, sinó tenint escrit al front la divisa de la lluita de classes, roja com la bandera socialista. I els socialistes d'aquell carrer són avui dia a Catalunya gent moderada i fins conservadora com a revolucionaris, perquè els *Trenta* i la *FAI*, fills naturals d'aquest esperit de lluita, s'ho emporten tot, i fins els mateixos socialistes de la U. G. T. persegueixen per acomodatats i per... burgesos! Bases de treball, salaris, condicions, reglaments, tot això són armes de guerra, no contra els rics, no contra els patrons, no contra els capitalistes i burgesos, sinó contra la religió cristiana, que ells blasfemen i neguen en primer terme i en última conseqüència. I sinó mireu com no han pogut sofrir el tenir el domicili al carrer Nou de Sant Francesc, considerant que el nom de Sant Francesc és incompatible amb ells i els fa avergonyir. Tota la mobilització obrera i l'afany de redempció obrera i d'organització, són per a llançar la massa obrera contra Crist.

¿Quan serà que ho vegin això que és tan clar, tots els que haurien de veure-ho? ¿Quan serà que es descobreixi aquesta veritat, als meus ulls tan claríssima, — perquè està documentada fins a la sacietat, — que la lluita social d'ara no és al fons més que una guerra de religió? ¿Guerra pèrfida, complicada, indirecta, de l'infern contra el cristianisme! ¿I quan serà que tothom s'adoni que no van contra els rics ni contra els milionaris ni contra el capital, les ires i les venjances dels socialistes i les seves escoles afins, sinó contra els pobres precisament, contra els pobres de Crist? Per això han esborrat del seu carrer el nom del sant dels pobres, el nom benèit de Sant Francesc d'Assís, el més pobre dels sants i el que més s'acosta a Crist en el seu caràcter de pobre voluntari, i el que d'una manera més típica personifica i encarna la pobresa cristiana. Per això mateix doblement els socialistes el detesten.

* * *

Estimo, dic, el carrer Nou de Sant Francesc, pel seu Patró i relíquies ciutadanes, però encara l'estimo el doble perquè hi ha la capella del Sant Esperit, en la qual tinc vinculats records edificants de la meua infantesa. El meu pare m'hi portava cada mes a la funció matinal que l'Associació de Fills de Maria feia a honor de la Celestial Esposa de l'Esperit Sant. L'ofici de la Mare de Déu es començava cantant aquell himne admirable i formosíssim, el *Veni*

creator Spiritus, que no sé perquè els moderns ecologistes i llibres de devoció no estampen, i el meu pare el cantava amb un fervor i èmfasi especial, ço que em féu néixer una peculiar veneració pel Paràclit, la Tercera Persona de la Santíssima Trinitat.

Per una misteriosa coincidència els enemics majors de la fe catòlica i de la caritat cristiana estan aquarterats avui al mateix carrer i a poques passes. ¿Què no daria, si la vida és poc, per a anorrear i confondre la mentida, el sofisme, la hipocresia, la mentida substancial del socialisme en les seves tres sectes, que formen tres caps en un sol cos veritable, marxistes, anarquistes i comunistes! ¿Què no daria, jo, que gràcies a Déu, la veig clara la mentida i la falsia que els crema i bull per dins, què no daria, si és tortura de la meua vida no poder exhalar en un article quotidià la meua acusació aferrissada ferma i no vacillant contra aquella negra doctrina! Doctrina de mort, cruel, amargant i homicida per als obrers molt més que totes les explotacions industrials plegades, el Socialisme ha causat la mort, la ruïna, la misèria i la perdició material i eterna de cents de milers de proletaris. El Socialisme és enemic dels obrers i dels pobres, perquè és enemic de Déu i de Crist i de Sant Francesc. És enemic dels pobres fins al punt que jo considero que no és pas, com molts pensen, la guerra actual, guerra dels pobres contra els rics, sinó guerra dels pobres de Satanàs contra els pobres de Crist, és a dir guerra de pobres contra pobres, de la qual els rics no són més que personatges secundaris. I per això jo tinc i vull tenir, i Déu me la conservi, la glòria d'ésser pobre, almenys en esperit. I per això sempre crec i sempre predico que els qui han de fer front als socialistes han d'ésser els principals i primers interessats en la pobresa cristiana, els pobres de Crist i els pobres de Sant Francesc. O sigui els pobres especialment odiats dels socialistes.

L'Esperit Sant és el pare dels pobres, com diu l'ofici d'avui. *Veni, pater pauperum*. És el tresor dels pobres, com tota la Seqüència de Pentecostès celebra. Rega els Fruits i atorga els Dons, i basta enumerar aquests Dons i aquells Fruits per a comprendre de seguida que no poden donar-se ni fructificar allà on passi el vent de foc, el simoun socialista: "*Caritat, Goig, Pau, Pacència, Llarga Esperança...*". ¿Què parlu de Llarga Esperança als socialistes, que comencen amb la blasfèmia i acaben en la Desesperació transcendental, clau del seu sistema i de la seva filosofia! Per això crec que el socialisme és tot ell un pecat permanent contra l'Esperit Sant i el resum de tots els pecats contra l'Esperit Sant, i ja va dir Jesucrist que el qui diria blasfèmia contra l'Esperit Sant no se li perdonaria en aquest món ni en l'altre (1). És incompatible el socialisme, cimentat en l'odi, amb la doctrina de l'Esperit Sant, que és amor i a qui amor es demana: "*Infunde amorem cordibus*".

* * *

...Pensant coses d'aquestes, en vigílies de la Pasqua present, el mateix dia que vaig veure la placa "*Carrer del Primer de Maig*" que demostrava la incomprensió del socialisme per al franciscanisme, i per tant la inhabilitat fonamental del socialisme

(1) St. Mateu XII, 32.

per a pledejar en favor dels pobres, bufetejà els meus ulls una carrossa infame que es passejava pels carrers de Barcelona, escandalós anunci, plàstic reclam d'una pel·lícula immoral. Ah, traïdors, lladres, judes, bandits sense entranyes, ni consciència els que això fan i això exploten! No són socialistes ni comunistes, sinó capitalistes milionaris, que a si mateixos es diuen conservadors, però que realitzen l'obra infernal de corrompre i aviar el poble. Judas maleïts, com no davalla el foc del cel i abrusa els vostres camions, els vostres cartells i els vostres cinemes...

Gairebé cada vespre, fa molts mesos, els sindi-

calistes incendien autobusos i cotxes del tramvia, obstinada venjança de la darrera vaga. No tingueu por, mai no s'ha sentit a dir, ni se sentirà a dir, que hagin cremat un camió amb anuncis escandalosos. No tingueu por que els pobres de Satanàs ataquin els rics de Satanàs. Són aliats i germans, i no hi ha davant de la carn lluita de classes, perquè els proletaris fills del socialisme altra cosa no volen sinó afartar-se de la mateixa carn i del mateix greix i de la mateixa calderada de què s'atipen els porcs del capitalisme.

Pasqua de Pentecostès de 1934.

Cal una política social integral

PER GASTON GERARD

* * *

Les demandes obreres es van succeint cada dia amb una major intensitat. No cal cercar-ne els motius; però és evident que la producció es troba cada dia un xic més afeixugada amb motiu del deure social que bases de treball i lleis socials imposen als patrons.

No cal dir com aquest és un motiu de joia per a nosaltres els qui tothora, seguint la frase de Lleó XIII, hem cregut que hi ha classes socials senceres que es troben en una situació de misèria immensescuda. Mentre els nostres obrers no hagin arribat a la realització dels ideals continguts en la "Rerum novarum" — i això que n'hem celebrat ja el seu 43 aniversari — i no hagin obtingut totes aquelles millores que donin estabilitat a la seva vida i a la dels seus familiars, tant respecte al moment present com respecte a aquelles necessitats que amb tota seguretat s'han de presentar en el transcurs dels anys (malaltia, vellesa, invalidesa pel treball, maternitat, etc.) considerarem lícita la petició i ens enjoïarem que per aquest mitjà es produeixi un major augment de benestar i una millor distribució de la riquesa.

¿Qui no veu, per exemple, que de cara a l'horrible problema de l'atur forçós cal encara un esforç molt decidit i un sacrifici molt gran dins la nostra societat? ¿Qui no ha de considerar de justícia aquell esforç i qualsevol mitjà que des del camp del govern se cerqui per a donar pa al qui no en té i per a procurar treball i feina al qui no en pot haver?

Allunyi's tot motiu d'agitació amb finalitats tèrboles i poc clares, i tots ens haurem d'alegrar que el nivell de vida dels obrers sigui cada dia més alt i el seu benestar major. A més ¿no representa el remei cercat als Estats Units per a la seva reconstitució econòmica aquest de procurar majors salaris perquè esdevingui més gran el poder d'adquisició dels obrers i de la totalitat de la població? Fins i tot, dins de la vida econòmica, doncs, ens cal desitjar millorament, ja que ha d'ésser la clau del consum i, per tant, de l'acabament de l'estat de quietud i de crisi d'ara dins tants negocis i dins el món de la producció.

Però no hem d'ésser simplistes en les nostres coses. No hi ha res tan destructor com veure els problemes per un sol costat i tenir-ne, per tant, una visió unilateral i massa senzilla. Tots els problemes socials són complexos, i per a ésser justos cal que els abarquem en tota la seva complexitat.

Les millores obreres suposen augment de càrrega damunt el productor industrial o agrícola. I, per tant, cal atendre els productors en les seves situacions difícils per a evitar que amb la seva crisi es faci impossible fins i tot l'atendre aquelles millores justes dels obrers.

¿Què diríem, per exemple, del qui anés fent créixer sempre la càrrega de la producció i, a la vegada, no es preocupés per l'esdevenidor d'aquesta? Si la producció ha de resistir les càrregues socials i les càrregues tributàries (conseqüència en gran part de les primeres) cal que els seus interessos no siguin oblidats, ja que fer el contrari tant valdria com matar la font de tota riquesa, en el qual cas poc podríem repartir-la.

I avui, ¿qui es preocupa dins el nostre país d'aquest estat veritablement catastròfic a què han arribat moltes branques de les riqueses més importants? Aquí tenim els tarongers valencians que veuen com a poc a poc es van tancant els mercats estrangers per als seus productes. Aquí tenim la indústria metallúrgica de Catalunya, cada dia en situació més compromesa per la importació de manufactures forasteres, fins i tot de dins d'Espanya, en condicions de preu amb les quals no pot competir la nostra. Aquí tenim els agricultors que cada dia, amb la política de contingents del món, troben més dificultats per exportar els seus vins, els seus olis, etc. I aquí tenim aquesta importació constant de productes estrangers — sobretot del Japó — que va tancant els mercats als nostres productes, fins i tot els mercats de zones del protectorat espanyol, com les del Marroc. I aquí tenim, darrerament, la constant agitació sindicalista — que no té res a veure amb les legítimes peticions obreres — que sembla no tenir altra missió que la de pertorbar la nostra indústria i el nostre treball, com

s'esdevé ara, per exemple, amb la famosa vaga dels contramestres en la indústria tèxtil i de filats.

I davant d'això ¿quina és la política econòmica del Govern? ¿Quants debats parlamentaris es descabdellen a propòsit d'aquests temes i quins resultats i quin interès reporten quan arriben a descabdellar-se entre la gran majoria dels representants del país?

L'únic remei que coneixen els nostres governants és el de constituir organismes per estudiar problemes, l'estudi dels quals hauria de trobar-se fet al dia i constantment, com passa ara amb la ja famosa reconstitució del Consell de l'Economia Nacional. Necessitem un organisme tècnic, és evident, però tinguem present que si aquest organisme no té a les seves mans els ressorts, en part, del Poder, res no haurem fet. Hi ha Tractats de Comerç estructurats d'anys i anys — com el de l'Urugai — que mai no passen de projectes, mentre els països més interessats ens van prenent les posicions que amb aquells Tractats hauríem de defensar. Hi ha invasions abusives d'altres països en els nostres mateixos Tractats — com ha passat en els últims anys amb els famosos contingents francesos — que pels nostres governs no són correspostes amb les limitacions consegüents dins la nostra economia. I

així successivament. I mentre no tinguem criteri ni interès en aquestes coses, que són les vitals per al país, no cerquem possibilitats d'entendre els deures socials, ja que una producció migrada i morta no pot pas suportar càrregues de cap classe.

El diputat senyor Badia fa poc temps que va proposar la creació d'un organisme de govern en què es concentrassin les funcions actuals dels ministeris d'Indústria i Comerç, d'Agricultura, d'Obres públiques, etc. I ningú no en va fer cas. Ara es reconstitueix novament un organisme econòmic, però amb escassetat de mitjans i d'atribucions — i sobretot de responsabilitat — per assolir el seu fi. ¿On anem a parar per aquest camí?

Cal que d'un cop la nostra política ho sigui de visió integral, és a dir, social i econòmica a la vegada, ja que el contrari tant valdria com imposar càrregues sense la contrapartida dels beneficis, en el qual cas poca podria ésser la durada de les millores socials implantades.

La visió totalitària de l'Estat — que avui tant apassiona tots els països del món — no pot restar rerasgada a casa nostra, encara que espanti molts esperits lleugers que hi volen trobar un cert regust de dictadura econòmica.

Acció Social Popular

Carrer del Pi, 12, primer / BARCELONA / Telèfon 21160

Catalunya Social

òrgan d'Acció Social Popular. — La millor revista social de Catalunya. — Preu: 12 pessetes any.

Dependent!

òrgan de la «Unió de Dependents d'Acció Social Popular». Tramesa gratuïta als socis i «Amics del Dependent».

Butlletí d'Acció Social Popular

gratuit per als socis d'Acció Social Popular.

El salari familiar i les Caixes de Compensació

En el darrer article aparegut en aquestes pàgines sobre el salari familiar, hem enumerat les tres fórmules que han estat proposades per a la seva implantació. Examinades i rebutjades les dues primeres — la del salari directament proporcionat a les càrregues familiars i la del salari mitjà — estudiarem, ara, la tercera fórmula i el seu corollari insubstituïble: les Caixes de Compensació.

La fórmula en qüestió pot ésser enunciada així: *el patró ha de donar a cada obrer un salari segons la quantitat i qualitat del seu treball i un subsidi segons les seves necessitats, valorades segons el volum de la família que té l'obligació de mantenir*. El principi essencial d'aquesta fórmula consisteix, doncs, en la distinció que hem vist entre *salari* i *subsidi*: el primer, resta sotmès a les mateixes regles del salari individual, i el segon, en canvi, s'adapta a les necessitats familiars de qui el percep.

D'ençà que Lleó XIII va deixar sentir la seva amorosa i humanitària veu, en l'Encíclica "Rerum novarum", el 15 de maig de 1891, van anar augmentant, per bé que encara no amb la freqüència desitjable, els casos de subsidi familiar. Probablement el primer qui donà exemple de docilitat a aquest ensenyament pontifici, fou el qui ha passat a la història com a model de patrons cristians, el "Bon Pare", que l'anomenaven els seus obrers, Léon Harmel. Pocs mesos després de l'Encíclica, el mateix any 1891, va fundar en la seva gran indústria, la "Caixa de Família". Entenia que, segons Lleó XIII, la remuneració de l'obrer havia d'ésser suficient per a mantenir la seva família, i que segons Frederic Le Play — mestre del qual va rebre no poques inspiracions — era el patró qui havia de garantir aquest dret. Harmel va parlar de *subsidi* per a la família ordinària, gairebé al mateix temps que començava ja a dibuixar-se la fórmula de *salari* per a la dita família ordinària o mitjana.

Però la fórmula de Léon Harmel va tenir pocs imitadors; tenia dos inconvenients que la feien irrealitzable: l'un, el de referir-se més aviat a la fórmula de la família mitjana que obligava, com ja diguérem en tractar-ne, a sacrificis quantiosos i innecessaris; l'altre, el d'ésser inconciliable amb el règim de lliure concurrència patronal. Des d'aquest punt de vista, el seu subsidi familiar oferia les mateixes dificultats que el salari familiar; el patró per a no ésser vençut en la competència, cercaria els obrers solters amb preferència als casats, amb la qual cosa aquests lluny de sortir-ne afavorits n'esdevindrien perjudicats. Un patró aïllat no podria aplicar la fórmula del

salari familiar, sense greu risc per a la seva empresa o per als obrers casats, sinó en un sol cas: quan no tingués competidors.

Per a fer possible la realització del subsidi familiar calia vèncer aquests dos obstacles; això fou aconseguit molt més tard, l'any 1918, per les Caixes de Compensació.

L'inventor d'aquesta roda tan essencial a la maquinària del subsidi familiar, fou també un catòlic social militant, director de la Casa Regis Joia, de Grenoble, M. M. Romanet. Va sentir la necessitat del subsidi familiar, l'octubre de 1916; una enquesta sobre la vida dels seus obrers amb diversos fills, li va revelar la misèria espantosa en què vivien i llavors va recordar les paraules de Lleó XIII en la "Rerum novarum" i la interpretació dels moralistes glossadors de l'Encíclica; va comprendre que era inútil de pensar, ni en el salari familiar com a remuneració directa del treball, ni en un subsidi familiar practicat pels patrons isoladament, perquè això topava amb l'entrebanc insuperable del règim fatal de lliure concurrència de la vida econòmica. Però una volta descoberta la dificultat, ja no li fou impossible de vèncer-la; la superà amb les *Caixes de Compensació*. Dos anys va tardar a pagar i organitzar la primera, que fou inaugurada a Grenoble, el primer de maig de 1918, i que fou anomenada *Caixa de Compensació dels mecànics, calderers i fundidors de l'Isère*.

Així, doncs, el primer que practicà el subsidi familiar, no com un acte de caritat i lliure filantropia, sinó com un deure de justícia, i el primer que pensà en les Caixes de Compensació per a fer viable a tothom el compliment d'aquest deure, foren dos demòcrates cristians i tots dos reconeixen que la seva inspiració la trobaren en la famosa Encíclica de Lleó XIII.

La transcendència d'aquesta suggestió de l'Encíclica pot constatar-se per l'expansió de les Caixes de Compensació a Bèlgica, per les inquietuds i assaigs a què ha donat lloc a tot Europa, i sobretot per la progressió ràpida que han tingut en la seva nació d'origen, França, on l'any 1930, es repartiren generosament i sense la coacció de la llei tres-cents quaranta dos milions de francs a 1.820.000 obrers; i on l'Estat, les corporacions locals i les grans empreses, distribuïren també, en el mateix temps i amb idèntics fins i inspiracions, 1.358 milions. No és poc, certament, al cap de deu anys de néixer la institució i tractant-se només d'un sol país.

J. BLANCH I BOËS, trad. i adap.

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrissa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

Moviment catòlic

França: El Centre d'Acció Catòlica de Montmartre. — Ha estat una idea feliç de l'episcopat francès la d'establir, d'acord amb el Papa, el centre de l'Acció Catòlica de França a Montmartre, prop del gran temple expiatori del Sagrat Cor de Jesús. Aquest centre o casa de l'Acció Catòlica és sumament modesta; hi ha una capella amb la reserva del Santíssim, secretaria i despatxos pel secretari general i hostatgeria per als senyors bisbes que passin aquí alguns dies.

Falta de sacerdots. — La falta de vocacions en les diòcesis rurals és gran. En tenim un exemple en les estadístiques de la diòcesi de Perigueux publicades darrerament. Aquesta diòcesi té unes 533 parròquies, per la cura de les quals es disposa solament de 315 sacerdots, 131 dels quals passen dels 60 anys. Gairebé hi ha 257 parròquies sense sacerdot. És difícil pensar en un pròxim augment de la clerecia en aquesta diòcesi, tota vegada que els seminaristes no arriben a 55.

L'ensenyança religiosa. — El magisteri francès està a la mercè del sindicat de mestres que actua laicament i que compta entre els sindicats més del 70 per 100 del magisteri. És cosa sabuda també que l'acció descristianitzadora de l'escola laica està d'acord amb les activitats de la maçoneria. Darrerament *La Croix* ha publicat un article molt interessant sobre aquesta acció.

No fa molt que les autoritats d'Alsàcia-Lorena han disposat que els pares eren lliures d'enviar o no els llurs fills a l'ensenyança religiosa. Aquesta mesura anticlerical, com les moltes preses contra els alsacians, ha fracassat totalment. Solament un 1 1/2 per 100 de tots els infants alsacians ha deixat d'assistir a l'ensenyança religiosa.

Una petició al Papa. — El cardenal de Colònia, ha nomenat una comissió de teòlegs catòlics i luterans que, agrupats amb el pastor Thieme, darrerament convertit, han d'adreçar una súplica al Papa per tal de facilitar l'entrada dels protestants a l'Església Catòlica.

En la lluita dura que l'Església ha de sostenir contra l'hegemonia de l'Estat nacionalsocialista, el protestantisme sense jerarquia i sense unitat de fe i de dogma, s'ha trobat greument amenaçat. L'Església nacional, que no admet la valor profètica de l'Antic Testament i que se supedita totalment a l'Estat, persegueix els protestants ortodoxos, com persegueix també les organitzacions de joventut catòliques. L'Església ortodoxa protestant, davant el sentit herètic de l'Església nacional, es troba desempaçada i no vol saber res de la jerarquia creada darrerament. Centenars de pastors han estat destituïts; són molts els que han cercat un refugi en l'Església calvinista reformada, i són molts també els que senten una simpatia creixent per a l'Església catòlica. Són els que no creuen que l'Església s'hagi de confondre amb la idea de totalitat, o que el des-

plegament de l'Església protestant estigui íntimament lligat amb la sort del poble alemany.

És possible que dintre poc pobles de protestants creients passin en massa a l'Església catòlica guiats pels seus pastors. Hi ha alguns prejudicis a superar; un d'ells és la llengua de la litúrgia que voldrien que fos la llengua vulgar, a la qual cosa l'Església no pot accedir. Altre problema és el destí dels pastors protestants que ingressin a l'Església catòlica. No són ordenats i són casats en la seva majoria, per tant, no poden ésser ministres del culte. Es creu que fóra una solució que aquests pastors que ingressin a la nostra Església podrien tenir el càrrec de professors de Religió en les mateixes parròquies on fins ara han exercit el ministeri pastoral.

Suïssa: St millenari d'Einsiedeln. — Un dels fogars més notables de la cultura benedictina ha estat Einsiedeln. Aquesta abadia benedictina constitueix el centre de tota la vida religiosa popular i selecta de la Suïssa. No molt distant del llac del Quatre Cantons, al cor de la Confederació i en una alta vall, s'aixeca la gran abadia que, per les seves construccions, té certa retirada amb el nostre Escorial.

L'antiga història de Suïssa gira entorn d'Einsiedeln, que conserva els més antics monuments de la llengua dels grisons i una gran quantitat de manuscrits d'alta valor; el gimnàs i l'escola de música d'aquest centre s'ha guanyat una gran fama i la difusió de llibres de pietat, d'Einsiedeln estant, per mediació de l'editorial Benzinger, ha estat enorme.

Cada estiu, davant la gran terrassa d'aquest monestir es representa amb gran espectacle el "Teatro del Mundo", de Calderón de la Barca, i, enguany, dels dies 12 al 14 d'agost, s'hi celebrarà un gran "Congrés de Crist-rei". Aquest darrer Congrés, dedicat a estendre el regnat de Crist damunt la terra, sembla que constituirà un gran esdeveniment.

Coses de Rússia. — La vida internacional enlloc no té tanta activitat com a Suïssa; aquí no hi ha solament la seu de la "capital moral del món" i grans laboratoris de la maçoneria que, fins han arribat a exportar els productes a Catalunya: a Suïssa hi té també la seu la "Unió Catòlica" que treballa activament per a reincorporar a l'Església catòlica els pobles de l'Europa oriental. Friburg, la ciutat de la universitat catòlica internacional, és el centre d'aquesta "unió" que reclama dels seus associats l'oració i unes almoines que són lliurades a la Congregació per a l'Església oriental i que són destinades a la comissió nomenada pel Papa per entendre en els afers de Rússia.

Les activitats dels "sense Déu" russos són extraordinàries. La Pasqua russa era, i és encara, la festa religiosa més important de l'Església sismàtica grega. Enguany els soviets van organitzar una "creuada" antipasqual. En totes les poblacions importants de la unió de repúbliques soviètiques es van organitzar exposicions, conferències, representacions teatrals, exhibicions de pel·lícules i mascarades contra la fes-

ta de Pasqua; es va prohibir la confecció de panades i altres menjars típics de Pasqua; en els parcs i passeigs públics s'organitzaren grans manifestacions i festes populars contra l'ideal religiós, explicant l'origen material de l'home: en les fàbriques i en les oficines es va treballar durant tot el dia de Pasqua.

Molt aviat la propaganda dels "sense Déu" ha de desplegar grans activitats. S'organitza un equip de 10.000 propagandistes que s'escamparan per tot Rússia, després d'una formació adient, per a dissipar l'ensopiment que ha produït en el poble l'opi religiós secular. Al costat d'aquests propagandistes s'estableix "l'emprèstit antireligiós", que consisteix a contreure el compromís de dedicar, durant l'any, seixanta hores a la propaganda antireligiosa. L'acció antireligiosa ha d'anar dirigida en primer terme a la joventut escolar.

L'estat del catolicisme és desolador en aquest país.

A Sant Petersburg hi ha un sol sacerdot que hi actua i és francès; celebra cada diumenge unes sis missses. Com que el diumenge està suprimit, els catòlics combreguen al vespre amb tal que estiguin dejuns des de les sis de la tarda. A Moscou hi ha cinc esglésies obertes; n'és rector l'assumpcionista francès Pare Peré; a més hi ha un sacerdot americà, adscrit a l'ambaixada, que té la cura d'ànimes del personal americà; un dret semblant ha estat reconegut per als catòlics italians. En tota la Sibèria actua un sol sacerdot catòlic, que exerceix les funcions del bisbe empresonat.

En tot Rússia hi ha uns trenta sacerdots catòlics, que actuen amb llibertat. Encara darrerament van ésser castigats deu sacerdots catòlics d'origen alemany, que actuaven en aquest país. Són 45 els sacerdots d'origen alemany que jauen a les presons de la Rússia soviètica.

EL MOVIMENT SOCIAL

La vaga dels contramestres

PER J. CIVERA I SORMANI

Quan se soluciona un conflicte, en sorgeix ràpidament un altre. La pau social és un mite. Els que dirigeixen el moviment obrer no es donen compte que la nostra indústria travessa una crisi molt aguda; i que per aturar-la no calen sotragades, sinó que tot hom faci un esforç per aconseguir que s'estableixin corrents d'harmonia entre els patrons i els obrers. Ara són els contramestres els qui s'han declarat en vaga. És tan greu aquest conflicte que segurament quan es publiqui aquest comentari ja estarà solucionat. Si no se soluciona milers d'obriers es veuran obligats a abandonar el treball.

Naturalment que tots els obrers tenen el dret de demanar les millores que creuen justes, però els contramestres no són pas els més indicats per a promoure un conflicte d'aquesta magnitud. Alguns contramestres de les fàbriques del pla cobren 125 pessetes setmanals. El setmanal més petit és de 90 pessetes.

La pobra teixidora el dia que no treballa no cobra, i si el teler té algun desperfecte mentre no funciona deixa de cobrar. En canvi el contramestre, passi el que passi, té segur el setmanal.

L'associació obrera "El Ràdium" demana un augment de jornal, a raó de 12 pessetes setmanals per als ajudants i 7'50 pessetes per als contramestres. Aquest augment seria destinat al principi d'establiment d'un règim privat d'assegurances d'invalidesa i de vellesa.

És molt natural que l'obrer es recordi que arribarà a vell i que no li serà possible seguir treballant. Però: perquè aquest privilegi ha d'ésser exclusivament per als contramestres? L'Institut Industrial de Terrassa, en una nota que ha publicat la premsa, creu que l'actual règim d'assegurances podria ésser ampliat, però amb sentit totalitari, que beneficiés tots els obrers.

Si els contramestres demanen un augment de jornal destinat a l'establiment d'un règim d'assegurances, els altres obrers del ram de Filats i Teixits es creuran amb el mateix dret i faran idèntica petició. I què passarà si arriba aquest cas? Que s'arruïnarà la nostra indústria.

Molta gent no s'adona que es van creant arreu d'Espanya algunes indústries que ens fan una gran competència. Aquest era l'ideal dels homes de la Dictadura. Quan algun fabricant es planyia de les dificultats que trobava per a desenrotllar la seva indústria, l'inspector li deia sense eufemismes: "Traslladi la seva fàbrica a qualsevol indret d'Espanya i li donarem tota mena de facilitats."

A la ciutat d'Alcoi hi ha algunes fàbriques de teixits que competeixen amb les nostres. A més cal tenir en compte que Catalunya és una de les poques regions que compleix estrictament totes les lleis socials. A Espanya funcionen algunes fàbriques en les quals no s'ha implantat encara la jornada de vuit hores. La nostra indústria es troba en molts aspectes en un pla d'inferioritat i, per tant, ha de superar molts dificultats.

Dissortadament les nostres organitzacions obreres, quan redacten unes noves bases de treball, no tenen en compte les possibilitats econòmiques dels patrons. Si ho tinguessin en compte no es plantejarien tants de conflictes, ni es declararien tantes vagues.

Cal reconèixer que hi ha molts contramestres que lluiten de bona fe i que no desitgen que s'ensorri la nostra indústria, però ningú no pot negar que hi ha elements que desitgen que s'enverini el problema. La F. A. I. ha intervingut en el plantejament de la vaga.

La Federació de Fabricants de Filats i Teixits ha fet al Conseller de Treball les següents manifestacions:

"L'article 39 de la Llei de Jurats Mixtos de 27 de novembre de 1931 disposa que sempre que es produeixi una diferència de caràcter col·lectiu en qualsevulla treball, indústria o professió, els obrers que preparin la vaga hauran de donar-ne compte al Jurat Mixt corresponent a fi que aquest procuri l'avenença de les parts i sense el dit requisit no pot declarar-se la vaga i els promotors seran castigats amb les sancions establertes en l'article 42 de l'esmentada llei. Seria fer una ofensa al Jurat Mixt corresponent (constituït dintre el propassat any 1933), admetre la possibilitat que, en aquesta ocasió hagi complert el "Ràdium" allò que disposa la llei citada, ja que en aquest cas hauríem de fer constar que per part del Jurat Mixt no s'ha requerit la representació patronal d'acord amb el que la repetida llei estableix, com a tràmit previ perquè pugui declarar-se la vaga dintre els terminis fixats.

La llei de contracte de treball de 21 de novembre de 1931 regula els pactes col·lectius sobre condicions de treball celebrats entre una o diverses Associacions patronals i una o diverses Associacions professionals obreres. I el paràgraf darrer de l'article 12 de l'esmentada llei disposa que durant el temps de vigència d'un pacte col·lectiu no pot ésser modificat per una vaga, tret el cas d'una autorització expressa del Ministeri de Treball i Previsió, avui a Catalunya de la Conselleria del Treball que vós tan dignament regiu.

La Federació de Sindicats de Contramestres "El Ràdium", en plena vigència dels pactes col·lectius lliurement establerts, ha declarat una vaga amb la

qual pretén obtenir la modificació d'una de les Bases més essencials en tot pacte col·lectiu com és la que es refereix a la fixació dels salaris. I és clar que, amb això, els promotors de la vaga han infringit l'article 12 de la llei de Contracte de treball i no han fet honor als pactes lliurement convinguts i és d'aplicació en aquest cas l'article 91 de la dita llei que disposa que si durant el temps de vigència d'un pacte col·lectiu es planteja una vaga per a modificar les condicions de treball estipulades, aquest mitjà de lluita justifica la rescissió dels contractes individuals de treball amb els obrers i dona lloc a indemnitzacions, pagament de danys, etc., i, en tot cas, qualsevulla que sigui el termini del conflicte mentre el pacte col·lectiu (com en aquest cas) estigui en vigor, no podran obligar condicions distintes de les anteriorment estipulades.

L'article 20 de la llei d'Associacions professionals, patronals i obreres de 8 d'abril de 1932 disposa que aquestes Associacions, en la defensa de llurs respectius interessos, estan obligades a seguir les vies jurídiques fixades per les lleis per a procurar la conciliació i solució harmònica dels conflictes i a respectar els pactes col·lectius per a la regulació de les condicions de treball que les dites Associacions celebrin d'acord amb la llibertat contractual permesa per les lleis i arriba a manar que les Associacions establiran en els seus Estatuts, o per acord de llurs juntes generals, les sancions a imposar als socis que amb llurs actes infringeixin o pertorbin el compliment de les obligacions contraetes per l'Associació."

JA SOU SUBSCRIPTORS DE CATALUNYA SOCIAL?

Adquiriu resistència
física mitjançant el

FLUIDKALCIUM
OLIVER RODÉS

És el gran auxiliar de la joventut
en l'edat del seu desenvolupament

Demani's en Farmàcies i Centres d'Específics

Carnet setmanal

La divisió dels radicals. — Feia temps que el Sr. Martínez Barrio estava separat de la tendència de petit to conservador seguida pel partit radical dins la República. Dia rera dia, els seus moviments resultaven sempre divergents dels portats a cap des del Govern per la gent del grup Lerroux, i, a la fi, el Sr. Martínez Barrio s'ha decidit a portar a cap la seva acció definitiva, que, segons sembla, no fou pas un apartament noble i generós, obeïnt a grans ideals, sinó més aviat una petita maniobra de baix estil i de més baixa finalitat.

El Diputat per Sevilla va creure que atrauria bona part dels Diputats radicals amb ell. Però no es volia recordar que el Sr. Lerroux té un prestigi entre els seus, conquerit a còpia d'anys — no direm d'encerts, que potser no n'havia tingut fins ara, en aquests últims temps — que difícilment pot trencar cap polític jove. I així fou com aviat el senyor Martínez Barrio es donà compte del seu fracàs i va voler, almenys, aprofitar la separació per a produir conseqüències polítiques de més volada, i arribar fins i tot potser a produir un esvoranc en la composició del Govern actual.

Sortosament per a tots, s'equivocà en els càlculs i les coses li han sortit malament. El Govern ha resistit ben fort l'embranchida del cap de la maçoneria espanyola, i aquest ha hagut de fer una separació modesta i senzilla, portant a cap una tasca de discòrdia i de desunió i, per tant, una tasca poc patriòtica en aquest país on el patriotisme hauria de consistir a produir grans agrupaments polítics a fi de facilitar la tasca de govern. Tampoc creiem que el règim republicà pugui restar agraït al polític andalús per l'afebliment que sempre produeix a tot règim la desfeta dels partits forts, sobretot quan els motius aparents i confessables són tan tristos i febles com els que han produït el moviment de divisió actual.

Es parla que el Sr. Martínez Barrio ha obeït ordres de la maçoneria, que no pot suportar que el règim retrocedeixi en el seu camí i que ha rebut una forta vergassada amb les lleis d'amnistia, d'havers passius de la clerecia, etc. Qui sap! No ens estranyaria gens, sobretot tenint en compte la situació predominant del Sr. Martínez Barrio dins la maçoneria i la gosadia de què aquesta secta ha donat mostra durant els anys primers de la República, sobretot durant el tràgic bienni Azaña-Quiroga i companyia.

Un nou grupet polític, doncs, que ni tan sols té la suficient valentia de sumar-se als altres agrupaments d'esquerra; una nova tasca de discòrdia dins la política espanyola, tasca que no ens sap massa

greu a nosaltres perquè es troba plaçada en el camp esquerrà, precipitant així la desfeta constant, dia per dia, de les inconsistents esquerres del nostre país.

Apart d'aquest episodi, el Govern segueix decidit a governar, encara que la seva tasca no sigui precisament la que demanarien les circumstàncies en les quals es mou el poble amb totes les seves necessitats i encara que els problemes econòmics, d'una urgència tràgica en aquests moments de crisi universal, no siguin orientats ni gairebé apreciats pels homes que avui figuren en la governació de l'Estat. ¡Quina llàstima que amb tota la bona voluntat d'aquest Govern no es decideixi a convertir-se en instrument més eficaç, a orientar-se definitivament en un sentit de restabliment del principi d'autoritat i a situar-se on la majoria del poble, d'un poble que desitja ésser ben governat, voldria i necessita!

Els problemes de Catalunya. — A casa nostra els problemes de la vida pública segueixen desenrotllant-se quasi totalment al voltant de la situació del nostre Parlament i de la qüestió de la llei de contractes de conreu al camp.

El Parlament, sense oposició efectiva, resta mort, i ni tan sols els seus dirigents s'atreveixen a obrir-lo novament en l'absència dels diputats d'oposició. I és que la tara fonamental del Parlament no la constitueix l'actitud de tal o tal altre partit polític, sinó la seva manca d'equació veritable amb el sentir popular de Catalunya.

La llei electoral que va emprar-se en la seva elecció (davant de la qual s'havien d'abstenir els partits catalans d'anar a la lluita, ja que aquesta lluita no podia representar sinó un falsejament de l'opinió) donà com a resultat una majoria forta, excessivament forta, que abassega les tasques de l'assemblea i que l'ha constituïda en un ressò unilateral del que diu i ordena un sol partit polític. I com que l'excés de força en política, debilita, heus ací com ara ni la majoria brutal del Parlament no es resigna a oïr la veu de les minories ni aquestes volen ésser absorbides per una majoria quasi totalitària que no les respecta ni comparteix amb ells una tasca veritablement legislativa.

Amb aquesta composició estúpida, ha restat afeblida la institució fonamental de la nostra autonomia; i, amb ella, l'autonomia mateixa. I tinguem per segur que mentre aquest defecte no sigui corregit (i la correcció no pot derivar sinó de la seva dissolució i d'una nova llei electoral que doni la deguda proporció a les representacions diverses) i el Parlament no es constitueixi racionalment, l'autonomia en patirà i tots restarem aclaparats amb el desballement general de l'òrgan fonamental del règim autòndmic.

Ara es diu que el President de la Generalitat es dedica a cercar camins pels quals la minoria pugui novament entrar en el Parlament. Però aquests ca-

VALORS DE RENDA

Informació
(Sense compromís per al consultant)

Per escrit o personalment
De 9 a 11 matí i de 5 a 7 tarda

L. GOMIS Corredor de Canvi i
Borsa-Fontanella, 15

mins no han de derivar de discursos ni de promeses, sinó d'actes positius, dels mateixos actes, en sentit contrari, que obligaren i justificaren l'abstenció de la minoria, única minoria d'oposició veritable dins aquella assemblea legislativa. Ja sabem quina valor tenen les paraules de gent com la que ara governa, que ni tan sols governant sap deixar de banda la demagogia (inspiradora de tots els seus actes) en obsequi a l'harmonia que en aquests moments exigiria, sobretot, l'ajut de tots els catalans. Han volgut fer obra de partit per damunt de tota altra consideració i ¿com poden queixar-se avui que la minoria hagi deixat el camí franc als seus desigs?

El Tribunal de Garanties. — És ben trist haver-ho de dir, però és cert que en aquest alt organisme de l'Estat, la representació catalana al qual fou precisament elegida per l'Esquerra, té avui la clau de la política catalana. De la seva decisió tothom depèn en aquesta terra nostra, sense que es pugui acusar a ningú sinó als desencerts esquerrans de la necessitat que les coses hagin arribat a aquest punt tan dolorós per a tots els catalans.

Ja vam dir un dia que el Tribunal de Garanties hauria de funcionar només de cara a Catalunya. I així va esdevenint, per ara i tant. Només afers catalans són els que allí es discuteixen, en el ben entès que si no haguessin estat els partits polítics o el Govern els qui han portat allí els nostres problemes, haurien estat els ciutadans de Catalunya els que haurien recorregut a la seva decisió amb el recurs d'inconstitucionalitat plantejat en cada aplicació concreta de les lleis desorbitades fetes aquí per l'Esquerra.

Cal esperar un xic les seves decisions, i llavors veurem els resultats que, siguin com vulguin, no poden menys que produir conseqüències desastroses per a tots nosaltres i per a la terra catalana. Si la llei de Contractes de Conreu és validada, començarà la seva aplicació i, amb ella, la pluja de recursos d'inconstitucionalitat particulars; i si la llei és anul·lada, caldrà veure quina posició prenen els homes que governen i malmenen a casa nostra, ja que en els darrers dies no han mancat amenaces ni imprudències en tots sentits, començant pels propis governants de la Generalitat.

El monopoli polític de l'Esquerra. — Diu-menge passat, com de costum en cada setmana, l'Esquerra, soplujada sota la Generalitat, va portat a cap un acte de propaganda a Martorell, terra fecunda per als rabassaires, encara que el pobre senyor Riera en comenci a ésser desallotjat.

Allí comparegué l'autoritat màxima de la Generalitat per a inaugurar unes obres de reconstrucció de l'aqüeducte romà, i d'allí es passà a un acte del centre d'esquerra per a fer propaganda entre els amics i per a conrear un xic més l'adhesió electoral dels rabassaires.

Ja no cal dir que l'acte constituí un èxit, segons el "Full Oficial" de l'Esquerra. ¿Com havia d'ésser el contrari, anant allí l'Esquerra amb tots els atributs del Poder de la Generalitat, que paguem tots els catalans i que hauria d'ésser per a tots els catalans?

En canvi, ni En Cambó ni l'Abadal no han pogut radiar les seves últimes conferències polítiques, ni els tradicionalistes no han pogut obtenir la corresponent

llicència per a celebrar el seu aplec a Poblet. En Cambó va dir que de qualsevol banda d'Espanya podria parlar per ràdio amb els seus amics, cosa que no podia fer des de Barcelona. I els tradicionalistes han hagut de plaçar el seu acte de propaganda a Villarreal per a fugir territorialment de la jurisdicció dels liberals de Catalunya, on no és possible altra propaganda que la seva. ¿Havien previst mai una vergonya més gran, catalans de tots els partits i de totes les classes socials? ¿És que això pot constituir garantia de cap mena perquè la minoria d'oposició retorni al Parlament a fi de regularitzar les nostres institucions polítiques?

Que cadascú ho mediti serenament i resolgui de cara a la seva consciència. ¿Qui pot invocar, davant d'això, en nom del patriotisme, un sacrifici semblant de la nostra dignitat de poble lliure i políticament constituït?

Oficina romànica

(Secció de llengua literària)

CONSULTES

Cons. 95. — ¿Quina diferència hi ha de *por* a *basarda*? E. P.

Resp. — 1. La *basarda* és una *por* intensa que ataranta, com ara la feresa, esgarripança o *por* que dóna la solitud d'una selva a la nit, una altura, una timba, un perill imminent, etc.: en castellà *pavor*, *vértigo*. La *por* senzilla equival al castellà *miedo* i també a *temor*, *recelo*.

A. EXEMPLES de *basarda*:

"El feia somniar en lladres i l'omplia d'una *basarda* més consemblant a la dels gelosos que a la dels porucs" (Oller, *Espanya pobres*, 30).

"El pobre bailet va començar a sentir *basarda*" (Massó, *Croquis pirenenchs*, 151).

"Tenia els ulls oberts i revirats que feien *basarda*" (Víctor Català, *Ombriboles*, 44).

"A qui no té escrúpols res li fa *basarda*."

Fa *basarda* de mirar a baix.

B. EXEMPLES de *por* EN SENTIT DE *miedo*:

"Trobam qualques dos milia alarps, qui'ns feien bona *por*" (Oliver, *Romiatge*, 1464).

"No han *por* de morir o *pahor* de mort" (Ànge's, 126 v.º).

"La *por* guarda la vinya" (La *por* de rebre).

"Tenir molta *por* i poca *temor*" o "tenir molta *por* i poca vergonya" o "tindre més *por* que vergonya".

Fer *por* a la caça (=Espantar-la).

És una cosa que fa *por*.

Tremolar de *por*.

C. EXEMPLES de *por* EN SENTIT DE *temor*, *recelo*:

És mort en Joan? Tinc *por* que encara viu (=Me temo que).

Tinc *por* que no sigui ton germà.

Hi vaig amb *por* de tocar-lo.

Això la *por* m'ho fa dir.

No tingueu *por*; no serà res.

"Sense *por* vénen els hostes".

2. La doble equivalència de *tenir por* a *tener miedo* i a *temer* o *tener temor*, dóna lloc a males traduccions al castellà:

No tinguis *por*: no serà res.

No tengas *miedo*: no serà nada.

Aquí tocava *no tengas temor*, *no temas*. Un castellà que ho sentís, podria replicar: *MIEDO no tengo, pero TEMO que la cosa va a acabar mal*.

El secretari de redacció

Bibliografia religiosa

Palaestra latina. Ann. I-IV. núm. 1-24. Cervaria (Cervera), 1930-1934.

D'uns anys ençà es parla molt a Catalunya d'estudis clàssics, però més que d'estudis clàssics caldria parlar de traduccions dels clàssics. I és que una cosa són els estudis de Filologia clàssica i altra cosa les traduccions, fetes, moltes vegades, sobre versions franceses. Com una cosa és establir un text llatí, tasca que reclama sovint la vida d'un investigador, i altra cosa és modificar un text llatí, prenent per patró un text de les edicions d'Oxford, o de la casa Tubner, de Leipzig.

Els estudis de Filologia clàssica, que fins ara cap peu no havien pres a la nostra terra d'ençà de l'escola cerverina, sembla que, a no tardar, floriran de nou aquí.

Fa uns quatre anys que, gràcies a les activitats del Pare Manuel Jové, C. M. F., es publica una revista en llatí, on no solament es discuteixen problemes de Filologia clàssica amb competència singular, sinó que fomenta el conreu de la llengua del Laci.

El passat mes de març llegíem a "l'Osservatore Romano", que l'"Institut per estudis romans" de la ciutat eterna que, de molts anys ençà, es preocupa per a fer revivre l'ús de la llengua llatina, vol que aquesta llengua esdevingui la llengua auxiliar internacional per a congressos científics i demana que les revistes de caràcter científic internacional publiquin un resum dels seus treballs redactat en llengua llatina. Per a la realització d'aquest projecte el susdit Institut, d'acord amb el "Consiglio delle ricerche", prepararà uns vocabularis tècnics italians que després seran traduïts al llatí. Per a premiar les millors versions d'aquests vocabularis s'estableixen premis de 1.000 i de 2.000 lires. *Palaestra latina*, d'ençà de la seva publicació, edita vocabularis tècnics llatins que faciliten aquesta tasca. Es pot dir que bona part del vocabulari de la tècnica moderna ha estat creat amb una singular competència pel P. Jové i pels seus col·laboradors.

Darrerament la publicació cerveriana ha volgut homenatjar amb un monument "aere perennius" el seu gloriós fundador, el Beat Pare Claret. En un

fascicle de 60 pàgines, bellament editat, publica una sèrie de treballs tots escrits en llatí correctíssim, dedicats a honor del beat. Fem esment d'un himne del P. Enric Martija; una breu i substanciosa biografia del beat Antoni Claret, escrita del P. Jové; el beat Antoni Maria Claret, fill amantíssim de Maria, del P. Ramos; un carmen (poema), dedicat al Servent de Maria, pel P. Ruiz López de Zubiria; el beat Claret Miracler, pel P. A. Blanch; la santedat de vida entre els claretians, pel P. Faulo; el fundador noble de famílies religioses, pel P. Calvo; la Congregació claretiana decor de les missions, pel P. Carrión; la inspiració celestial del Beat Claret en la fundació de la Congregació, pel P. Repiso; un interessantíssim i breu article del P. Postius sobre el Beat Claret doctor popular; el Beat Claret, pedagog insigne, pel P. Serra; una oda al soldat valent de Crist, pel P. Marcos; el Beat Claret propulsor de la llengua llatina, pel P. Esqué; el beat protector dels estudis humanistes i literaris, pel Pare Mir; les activitats humanístiques dels claretians, pel P. Jiménez; unes escenes sobre la fundació de la Congregació Claretiana, per Ramon Illa; l'obra dels claretians en l'ensenyament, pel P. Arranz; el Beat Claret ornament del Concili Vaticà, pel Pare Prats; una correspondència literària entre el Pare Jové i el P. Avenarius, S. V. D., i un himne final "Exultemus", del P. Matteocci.

La jove Congregació Claretiana, que té confiada la direcció de molts seminaris d'Espanya, que publica unes revistes tan notables com el "Commentarium pro Religiosis" i "Ilustración del Clero"; que té un general nou de tanta envergadura intel·lectual com el P. Maroto; que compta amb una selecció d'homes tan ben formats com els PP. Postius, Arraona, Goyeneche, Puigdasens, autor d'una vida incomparable del Beat Fundador, Garcia, Vila, Jové, etcètera, està cridada a donar molta glòria a Déu i a l'Església Catòlica. Hom diu que la meitat de l'Església catòlica és governada per Irlanda perquè la meitat dels bisbes del món són d'Islanda. Si ja era un fet que sacerdots de la diòcesi de Vich escampaven la llavor de l'Evangeli per tot el món; d'ara en avant la pietat austera i sòlida i la tradició científica de la terra vigatana, sota l'advocació del Beat Antoni Claret i amb el concurs dels seus 3.424 fills irradiaran per tot l'univers.

A. GRIERA, prev.

BIOSER FORTIFICA

FOMENT DE PIETAT. Durán i Bas, 11. BARCELONA

Esdeveniment sensacional

Ho és certament en molts sentits l'aparició del llibre

MEMÒRIES D'UN CABALER

PER

JAUME RAVENTÓS

Il·lustracions de J. G. Junceda

Voleu conèixer i fer conèixer l'excés i la força de la vida patriarcal en l'antiga masia catalana?
¿Voleu gustar intensament i de casa estant la vida forana amb totes les seves emocions i les seves placideses?

¿Voleu ser captivats dolçissimament per l'interès d'una novel·la amb dites i sentències que són nodriment sanitos de l'esperit?

Compreu, llegiu, propagueu: **MEMÒRIES D'UN CABALER.**

Més de 400 pàgines. — 120 dibuixos d'En Junceda

Una artística i alegroia coberta a diverses tintes.

Un llibre esplèndid. — Un present riquíssim.

MEMÒRIES D'UN CABALER

En rústega: 4'50 ptes. Enquadernat en tela, 6 ptes.

En la Diada del llibre ha constituït enguany un èxit de llibreria

QÜESTIONS D'ARA

EXPOSICIÓ I DEFENSA DE LA VERITAT

pel Dr. Josep Roura, Prev.

Esperits nobles defensors de la veritat catòlica, fervorosos propagandistes del bé, jovent apologista d'ambdós sexes, al·luia! En el llibre "Qüestions d'ara" tindreu l'arma més certera i manejable per a batre sense retop els enemics de la nostra fe, tant si es presenten descaradament ateus, com si es volen tapar la cara amb la desacreditada carota de tots els laïcismes.

L'obra duu un pròleg de presentació escrit per Mn. Eudalt Serra i Buixó, i el llibre és bellament encobertat amb un artístic dibuix allegòric de gust discretament modern.

Preu: 3 ptes. en rústega. Enquadernat en tela, 5 ptes.

Últimes publicacions de l'Oficina Romànica

RAMON LLULL

L'opuscle en vers sobre el Pecat d'Adam

(Edició crítica) 1 pta.

Bibliografia de la llengua i literatura catalana

Fascicle IV (1931-1932) 2 ptes.

Anuari de l'Oficina Romànica

Vol. V (1932) 27 ptes.

M. DE MONTOLIU

Breviari Crític

Vol. IV (1929-1930) 6 ptes.

Amb motiu de les festes que es fan a Catalunya celebrant la Beatificació del Pare Claret, «Foment de Pietat» publica una segona edició i amb onze gravats de pàgina sencera la

Vida compendiada del Beat Anton M.ª Claret i Clarà

pel P. JOSEP SIRVENT

Missioner del Cor de Maria

60 pàgines i 11 gravats de pàgina

Preu: 40 cèntims

GORRES PER A BANY
SABATILLES, FLORS, ESPONGES, ETC.
LA MÉS EXTENSA VARIETAT DE MODELS

CASA ROSICH

CENTRAL:

Ronda de Sant Pere, núm. 7. — Telèfon 19923

SUCURSAL N.º 1:

Avinguda Portal de l'Àngel, 25. — Telèfon 19613

SUCURSAL N.º 2:

Carrer Tapineria, número 33. — Telèfon 12940

Joan BUSQUETS

MESTRE EBENISTA i TAPISSEJER
DECORADOR

**MOBLES i OBJECTES
D'ART i DE FANTASIA**

AGENÇAMENT D'INTERIORS
MODERNS i D'ESTIL

ESTUDI, TALLERS i EXPOSICIÓ:

PASSEIG DE GRÀCIA, 36

TELÈFON 16825

B A R C E L O N A

Unes aigües excepcionals per la seva composició
i per les seves famoses propietats terapèutiques

Balneari TERMES ORION

SANTA COLOMA DE FARNÉS

Malalties del sistema nerviós i de la circulació. — *Hipertensió arterial; apoplexia.* —
Artritis i Reumatisme. — Processos quirúrgics. — Malalties de la dona.

Temporada: del 15 de maig al 31 d'octubre

EN BEGUDA: AIGUA ORIÓ

ATENES — Escorial, 135-147. — Tel. 73372. A. G. — Barcelona

(Barcelona)

RUBI

"ENDAVANT"

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Carrer del Pi, 12, 1.ª
BARCELONA